

ESPERANTOLEHTI

Esperanta Finnlando ♦ Esperantobladet ♦ helmikuu ♦ februaro ♦ 1/2017

Vintraĵ Tagoj – Talvipäivät,
Helsinki 4.–5.3.2017, p. 6–9

- ♦ Kirjailijan monet kielet, s. 10–11
- ♦ Finnlanda lernejo – ĉu pinta?, p. 13–14
- ♦ Somera kurso – Kesäkurssi, Rauma 15.–18.6.2017, p. 16–17
- ♦ Ĉiuj verkoj de Zamenhof estas legeblaj en la reto, p. 20

Kielipoliittinen kulttuurilehti. Suomen Esperantoliitto ry:n äänenkannattaja. Språkpolitisk kulturtidskrift. Organ för Esperantoförbundet i Finland. Kultura periodaĵo lingvopolitika. Organo de Esperanto-Asocio de Finnlando. Perustettu/Grundad/Fondita 1918. Esperantolehti ekde/från 1989 lähtien. Esperanta Finnlando 1918–23, 1948–53, 1959–1987. Ilmestyy viisi kertaa vuodessa. Utkommer fem gånger i året. Aperas kvinfoje jare.

Toimitusryhmä/Redaktionsgrupp/Redakta grupo: ✉ eafgazeto@esperanto.fi
Päätoimittaja/Chefredaktör/Cefredaktoro: *Robert Bogenschneider*
Rusthollantie 6 C 10, 28430 Pori ✉ robog@gmx.de
Taitto/Layout/Enpaĝigo: *Maj-Lis Krouvi* ✉ maj-lis@maisnpaja.info
Vastaava toimittaja/Ansvarig redaktör/Respondeca redaktoro: *Tuomo Grundström*

Tilaushinta/Prenumerationspris/Abonprezo: 25 €/vuosi/år/jaro
Jäsenhinnat: katso jäsenjärjestöt-sivu/ Por membroj: rigardu antaŭlastan paĝon

Tilaukset, osoitteenmuutokset/Abonoj, adresŝanĝoj:
Suomen Esperantoliitto, Siltasaarekatu 15 C 65, 00530 Helsinki.
☎ 044 264 2742 ✉ eaif@esperanto.fi

Prenumerationer, adressförändringar: EAF, Broholmögatan 15 C 65, 00530 Helsingfors.
Pankkitili/Bankkonto: FI82 5721 1520 2859 38 OKOYFIHH.

Julkaisija/Utgivare/Eldonanto: Suomen Esperantoliitto ry – Esperanto-Asocio de Finnlando.
Painosmäärä/Upplaga/Eldonkvanto: 300
Kansi/Pärm/Kovrile: Magio de la vintro (Talven taikaa). Foto/Kuva: *Markku Järvenpää*.

Esperanto-Asocio de Finnlando ♦ Suomen Esperantoliitto ry

Fondita/Perustettu/Grundad: 1907

Prezidanto/Puheenjohtaja/Ordförande: *Tuomo Grundström*
Anundilankatu 3, 26100 Rauma. ☎ 0440 199 766 ✉ eaifprezidanto@esperanto.fi
Vicprezidanto/Varapuheenjohtaja/Vice ordförande: *Päivi Saarinen*
Ruorimiehenkatu 5 C 23, 02320 Espoo. ☎ (09) 813 3217 ✉ paivi.saarinen@iki.fi
Sekretario/Sihtööri/Sekreterare: *Tiina Oittinen*
Puutarhakatu 26 A 11, 20100 Turku. ☎ 050 549 4709 ✉ eaifsekretario@esperanto.fi

Aliaj estraranoj / Hallituksen muut jäsenet / Övriga styrelsemedlemmar:
Robert Bogenschneider, Rusthollantie 6 as. 10, 28430 Pori. ☎ 040 352 4685 ✉ robog@gmx.de
Tiina Kosunen, Viittakorpi 2 D 22, 02280 Espoo. ☎ 044 576 3314 ✉ tiina.kosunen945@gmail.com
Arja Kuhanen, Saratie 2, 31300 Tammela. ✉ arja.kuhanen@netti.fi
Paula Niinikorpi, Rusthollantie 6 as. 10, 28430 Pori. ☎ 040 527 4821 ✉ paula.niinikorpi@gmail.com

Vicestraranoj/Varajäsenet/Suppleanter:
Tapani Aarne, Epilänkatu 41 E 7, 33270 Tampere. ☎ 050 524 5823 ✉ tapani.aarne@mbnet.fi
Börje Eriksson, Kulmakatu 10 A 6, 15140 Lahti. ☎ 040 779 3487 ✉ bovoeo73@gmail.com
Andrei Dumitrescu, ☎ 040 411 6579 ✉ dumiac@gmail.com

Kasisto/Rahastonhoitaja/Kassör: *Tiina Kosunen*
Viittakorpi 2 D 22, 02280 Espoo. ☎ 044 576 3314 ✉ eaifkasisto@esperanto.fi
Pankkitili/Bankkonto (EAF): FI82 5721 1520 2859 38 OKOYFIHH.

Peranto de UEA / Maksut UEA:lle / Betalningar till UEA:
FI66 8000 2005 9953 69 DABAFIHH (UEA/EAF Päivi Saarinen)
Adreso ĉe la EAF-oficejo. / Käytä Suomen Esperantoliiton toimiston osoitetta.

Oficejo/Toimisto/Kontor: Siltasaarekatu 15 C 65, 00530 Helsinki, avoinna tiistaisin klo 17–19.
☎ 044 264 2742 (puh.vastaaaja/respondilo). Malfermita: marde 17–19-a horo ✉ eaif@esperanto.fi

Internet: www.esperanto.fi ♦ www.facebook.com/Finnlando ♦ Twitter: @finnlando aŭ twitter.com/#!/finnlando

Sata vuotta, 110, 120, 130...

Tänä vuonna juhlitaan Suomessa tasavallan sadatta vuotta ja syntymäpäiväksi on päätetty 6. joulukuuta. Silloin eduskunta hyväksyi – ilmoitusasiana – senaatin 4. joulukuuta tekemän päätöksen Suomesta täysivaltaisena tasavaltana. Senaatin eduskunta oli nimittänyt 27. marraskuuta hakematta sille hyväksyntää Venäjän hallitukselta. Itsenäistymispäivänä voisi siis pitää yhtä hyvin noita aikaisempiaakin päivämääriä, kuten myös kahta seuraavaa: 31.12.1917 Suomen hallituksen valtuuskunta sai Venäjän bolševikkihallitukselta itsenäisyysvahvistuksen, ja 4.1.1918 neuvostojen toimeenpaneva keskuskomitea hyväksyi sen. Haettiin tunnustusta kuten ulkovallalta. Suomen eduskunta oli jo 18.7.1917 hyväksynyt valtalin, jolla se oli ottanut korkeimman vallan itselleen – tuo heinäkuinen päivä voisi siis ihan perustellusti olla valtion perustamisen alkamisjuhla huolimatta siitä, että Venäjän väliaikainen hallitus hajotti eduskunnan. 15. marraskuuta eduskunta hyväksyi uuden valtalin ilman mitään varauksia, katkaisten siis kaikki riippuvuussuhteet Venäjän hallitukseen ja siten mahdollistaen yksipuolisen itsenäisyyspäätöksen.

Muitakin itsenäistymispäivämääriä voisi ehdottaa, yhteensä ainakin pariakymmentä. Maassa oli vuoden 1918 tammikuusta toukokuuhun kaksi hallitusta käyden keskenään sisällissodan, jossa senaatin voiton varmistti Mannerheim Tampereella ja Rüdiger von der Goltz Helsingissä; Mannerheim oli paluumuuttaja Venäjältä ja Goltz senaatin kutsuma Saksan Baltian-miehitysjoukkojen komentaja. Hän poistui Suomesta vasta suursodan marraskuussa päätyttyä Saksan antautumiseen palaten jatkamaan taistelua Viron ja Latvian itsenäistymispyrkimyksiä vastaan samoin kuin venäläiset, niin valkoiset kuin bolševikit. Suomen osalta viimeinen ja ratkaiseva päivämäärä oli 14. marraskuuta 1920, jolloin maan rajat määrittelevä Tarton rauha allekirjoitettiin.

Helsingin talvipäivillä 4.–5.3. (katso sivut 6–9) käydään mm. Mannerheim-museossa, missä saadaan varmasti kuulla sadan vuoden takaisista tapahtumista, ehkä jotain uuttakin.

Tänä itsenäisyyden juhluvuonna voisi siis muistaa monia päivämääriä ja muistetaankin, mutta joulukuun kuudes on valittu ja vakiintunut päätapahtuman päiväksi.

Valtio sata vuotta, mutta kansa ja sen kulttuuripyrkimykset aina. Suomen Esperantoliitto täyttää tänä vuonna 110 vuotta huhtikuun 28. päivänä. Päivä sattuu olemaan vappuviikonlopun perjantai, oikein sopiva muistella lämpimästi ja hilpeästi Nino Runebergiä, Vilho Setälää (hän on myös elokuvien välityksellä läsnä talvipäivillä), Werner Anttilaa ja muita esperantopioneereja, jotka perehtyivät kieleen jo hyvinkin 120 vuotta sitten.

Ja sitten se 130 vuotta. Heinäkuun 26. päivänä 1887 ilmestyi Varsovassa ”La Internacia Lingvo”, jonka tekijäksi oli merkitty ”Doktoro Esperanto”, Tohtori Toivomieli. Hän, Ludwik Zamenhof, toivoi kehittelemänsä suunnitelma-kielen muuttuvan eläväksi, ihmisten ottavan sen omakseen yhteiseksi parhaaksi. Niin on käynyt.

En la artikolo temas pri la jubilea jaro de Finnlando, la ŝtata sendependeco estiĝis la 6-an de decembro 1917; sed temas pri la dato de elektita ŝtupo en longa kaj malfacila procezo, kiun ni dum la jaro prilumigos esperante al niaj eksterlandaj amikoj. Ja la procezo al nacia ekzistado komenciĝis prahistorie, sed decide progresis en la periodo antaŭ 100–200 jaroj. EAF estis fondita antaŭ 110 jaroj, antaŭ 120 jaroj aperis unuaj E-pioniroj ĉi tie, post la iniciato antaŭ 130 jaroj. Multe por festi!

Tuomo Grundström

Esperanta Finnlando por 2017 – Esperantolehti vuodelle 2017

Memoru renovigi vian mendon de nia enlanda gazeto *Esperanta Finnlando*. Eblas mendi tra via membroasocio same kiel kutime. La jarkunveno de Esperanto-Asocio de Finnlando 4.3.2017 en *Helsinki* konfirmos la membrokotizojn de la individuaj membroj kaj de la subtena asocio *Societo Nino Runeberg*. La estraro de EAF ne proponos al la jarkunveno altigon de la kotizoj.

Se vi estas individua membro de Esperanto-Asocio de Finnlando (EAF):

- Esperantolehti/Esperantobladet/Esperanta Finnlando estas inkluzivita en la membrokotizo (22 €).
- Tiuj, kiuj estis individuaj membroj lastjare, ricevos de la kasisto leteron kun pagilo kaj referenckonnumero.
- Nova individua membro: informu vian nomon kaj adreson al EAF (kontaktinformoj en paĝo 2).
- La membrokotizo de la subtena asocio *Societo Nino Runeberg* estas 44 €. La estraro antaŭendankas pro via subteno.

Se vi estas membro de iu membroasocio de EAF (Helsinki, Iisalmi, Jyväskylä, Oulu, Tampere, Turku, ELFI, Steleto, FEJO: rigardu la liston en la antaŭlasta paĝo):

- Esperantolehti kostas por vi 16 €.
- Pagu al via membroasocio kune kun la membrokotizo laŭ la instrukcioj de via asocio.

Se vi deziras fari donacabonon aŭ mendi kromajn gazetojn por via uzo:

- Esperantolehti kostas tiam 25 €.
 - Vi povas pagi aŭ al EAF aŭ tra via membroasocio.
- NOTU, KE LA NUMERO 2/2017 ESTAS LA LASTA KIUN VI RICEVAS ĈI-JARE SEN REABONO.

Dankon pro via reabono! Ĝuu la legadon!

Muista jatkaa Esperantolehden tilausta vuonna 2017! Jos tilaat lehden jonkin liiton jäsenjärjestön kautta, ilmoita siitä yhdistyksellesi samalla kun maksat jäsenmaksun. Liiton vuosikokous 4.3.2017 vahvistaa liiton henkilöjäsenien jäsenmaksun. Liiton hallitus ei ehdota korotusta jäsenmaksuihin.

Suomen Esperantoliiton henkilöjäsen (individua membro):

- *Lehtimaksu sisältyy jäsenmaksuun (22 €).*
- *Viimevuotiset henkilöjäsenet saavat muistutuskirjeen ja viitenumeron liiton rahastonhoitajalta.*
- *Uusi henkilöjäsen: ilmoita osoitetietosi liittoon (yhteystiedot lehden sivulla 2).*
- *Liiton toimintaa voi tukea liittymällä Nino Runeberg –seuran jäseneksi (44 €).*

Suomen Esperantoliiton jäsenjärjestön jäsen:

- *Lehtimaksu on 16 €.*
- *Jäsenjärjestöjen yhteystiedot ovat takakanen sisäsivulla.*
- *Jäsenyhdistyksiä on Helsingissä, Iisalmessa, Jyväskylässä, Oulussa, Tampereella ja Turussa. Lisäksi ovat jäsenjärjestöt ELFI (opettajat), Steleto (näkövammaiset) ja FEJO (nuoret).*
- *Maksa lehti omalle jäsenjärjestöllesi yhdessä jäsenmaksun kanssa. Hoida maksu yhdistyksen sihteerien mukaisesti eräpäivään mennessä.*

Lahjatilaukset ja lisälehdet:

- *Lahjatilauksena lehden vuosikerta maksaa 25 €.*
- *Lisälehdillä sama hinta.*
- *Voit maksaa lahja/lisätilauksen joko liittoon tai jäsenjärjestösi kautta.*

HUOMAA, ETTÄ LEHTI NRO 2/2017 ON VIIMEINEN, JONKA LÄHETÄMME TÄNÄ VUONNA, JOS TILAUSTA EI OLE UUDISTETTU JOKO SUORAAN LIITOLLE TAI JÄSENJÄRJESTÖLLE.

Kiitos tilauksen uusimisesta! Hyviä lukuhetkiä!

Kelkaj eventoj viziteblaj

3.–5.3.	Studsemajnfino	Stevensbeek (NL)	www.esperanto-nederland.nl/esp/studosemajnfino.php
4.–5.3.	Vintraj Tagoj	Helsinki (FI)	www.esperanto.fi
4.–11.3.	Mediterranea Esperanto-Semajno 2017	Les Issambres (FR)	prezmonji@hotmail.com
26.3.–4.4.	18-a Israela Kongreso kun antaŭkaj postkongresoj	Aškelon (IL)	esperanto.org.il/ik.html
10.–17.4.	PSI (Printempa Semajno Internacia)	Essen (DE)	https://psi.esperanto.de/2017
23.–28.4.	4-a Printempa Migrado	Pontarlier (FR)	orapado.wifeo.com/printempa-migrado.php
19.–21.5.	Brita kaj Skota Kunkongreso	Edinburgo (GB)	britakongreso.org
25.–28.5.	Sveda Kongreso	Forsvik (SE)	esperantosverige.se/eventoj/svespkon-2017
25.–28.5.	Franca Kongreso	Mandres-les-Roses (ĉe Parizo, FR)	kongreso2017.esperanto-france.org
15.–18.6.	Somera kurso	Rauma (FI)	www.esperanto.fi
3.–9.7.2017	Kultura Esperanto-Festivalo	Lesjöfors (SE)	www.esperantogarden.se

Latvia Esperanto-Asocio invitas Vin partopreni la **53-ajn Baltiajn Esperanto-Tagojn (BET-53)** – la plej popularan Esperanto-aranĝon en Baltiaj landoj, la aranĝon kiu havas jam pli ol 50-jaran historion (la unua BET okazis en 1959 ĝuste en Latvio).

TEMPO: de la 1-a ĝis la 8-a de julio 2017.

LOKO: *Liepāja* – la 3-a plej granda urbo de Latvio situanta ĉe Balta Maro kun riĉa historio, ankaŭ de Esperanto, kaj aparte interese al finnoj – loko kie garnizonis en 1917 la **27-a Prusa bataliono, Suomen jääkärit**; la okazejo de la populara opereto *Jääkärien morsian* (Fianĉino de soldato) de *Sam Sihvo* (la germana nomo de la urbo estis *Libau*). Tio rolos en la someruniversitata kaj arta programo. *Liepāja*, situanta 220 km de Rigo estas facile atingebla buse, trajne kaj ŝipe.

EJO: Mezlernejo No 6, strato Ganību 106, *Liepāja*.

EN LA PROGRAMO: diversnivela Esperanto-kursoj, enkonduko en latvan lingvon, Somera Universitato, Sankta Meso en Esperanto, Interkono, Nacia kaj Internacia Vesperoj, duontagaj kaj tuttagaj ekskursoj, kvizoj, filmoj, kantoj, dancoj k.a. aranĝoj.

KOTIZOJ al Finnlandanoj: ĝis la 31.03.2017 50 €, poste kaj surloke 60 €. Infanoj kaj lernantoj alĝikotizon ne pagas, studentoj kaj handikapuloj pagas 50% de la kotizo.

LOGADO: en studenthejma hostelo 6–18 € diurne, diversnivela hoteloj en la urbo.

ALIĜO KAJ PAGADO: vidu retpaĝon www.esperanto.lv

La detalan informon kiel atingi BET-ejon, pri ekskursoj, programo k.a. en Informilo N-ro 2 oni ricevos junio 2017.

BONVENON AL LATVIO!

Vintraj Tagoj – Talvipäivät, Helsinki 4.–5.3.2017

Hotel Arthur, Vuorikatu 19, Helsinki

PROGRAMO – OHJELMA (ŝanĝoj eblas, *muutokset mahdollisia*)

SABATO – LAUANTAI 4.3.2017

- 10.00–12.00... Kunvenoj de membroasocioj de EAF laŭ alvokoj. Jarkunveno de ELFI je 10:00. *Suomen Esperantoliiton jäsenjärjestöjen kokouksia. ELFI:n vuosikokous klo 10.00.*
- 11.30–12.50... Akceptejoj malferma en la aŭlo de la hotela kunvenejo. *Ilmoittautuminen hotellin kokoustilojen aulassa.*
- 12.00–13.00... Lunĉo en la hotela restoracio (memserva tablo). *Lounas hotellin ravintolassa.*
- 13.00–15.00... Malfermo de la Tagoj. Publika prelego de d-rino **Heidi Grönstrand** kaj podia diskuto pri **du- kaj plurlingveco en literaturo kaj socia vivo** (finlingve, malferma al ĝenerala publiko). Hotela kunvenejo: Aŭditorio. *Päivien avaus. Yleisöluento ja korokekeskustelu (suomeksi, muuta kieliä sallitaan ja suositetaan) aiheesta Kirjallisuuden ja yhteiskuntaelämän kaksi- ja monikielisyys, alustus aiheeseen tri Heidi Grönstrand. Hotellin kokoushuone: Auditorio.*
- 15.00–15.30... Kafo/teo. *Kahvi/tee.*
- 15.30–17.30... Jarkunveno de EAF (komence kontrolo de rajtigiloj). *Suomen Esperantoliiton vuosikokous (aluksi valtakirjojen tarkastus).*
- 17.30–19.00... Prezento de filmoj kaj fotoj de la vivo de **Vilho Setälä** kaj pri aliaj eventoj. Libera kunestado. Libroservo malfermita. *Filmejä ja valokuvia Vilho Setälän elämästä ja erilaisista tapahtumista. Vapaata yhdessäoloa. Esperantotavaroiden basaari.*
- 19.00–19.30... Akcepto de Societo Nino Runeberg (por membroj). *Nino Runeberg -seuran vastaanotto (jäsenille).*
- 19.30–21.00... Vespermanĝo en la hotela restoracio laŭ mendoj (proprakoste). *Illallinen hotellin ravintolassa etukäteistilausten mukaan (omakustanteisesti).*

DIMANĈO – SUNNUNTAI 5.3.2017

- 11.00–12.00... Gvidata vizito en la hejma muzeo de Mannerheim en Kaivopuisto. Ni kolektiĝos ĉe la muzeo iom antaŭe. Adreso: Kallioliinantie 14. *Opastettu vierailu Mannerheimin kotimuseoon Kaivopuistossa. Kokoontuminen museolla noin kymmenen minuuttia aikaisemmin. Osoite: Kallioliinantie 14.*
- 12.30–..... Adiaŭa lunĉo en konvena restoracio proprakoste. *Päätöslounas sopivassa ravintolassa omakustanteisesti.*

Bonvenon al Helsinki al la Vintraj Tagoj. Sabate nin atendas interesa podia diskuto pri la temo **Du- kaj multlingveco en literaturo kaj socia vivo** kun enkonduko fare de d-rino **Heidi Grönstrand** (Universitato de Turku, nun lektoro en Stokholmo), ĉefe en la finna, malferma al ĝenerala publiko. – La tago daŭros kun **jarkunveno** de EAF, **filmoj** de kaj pri **Vilho Setälä** kaj komuna vespermanĝo.

Muzea vizito

Dimanĉe ni vizitos kun loka gvidanto en la hejma muzeo de marŝalo de Finnlando, *Carl Gustaf Emil Mannerheim*. Li naskiĝis la 4-an de junio 1867 en la bienego *Louhisaari* en *Askainen* proksime de Turku. En la ligna vilao en *Kaivopuisto* li loĝis dum la jaroj 1924–1951. La marŝalo havis la vilaon en Helsinki kiel sian hejmon ĝis fine, kvankam li multe estadis en *Lausanne* en Svislando, kie li mortis la 28-an de januaro 1951. La muzeo malfermiĝis en novembro 1951, do antaŭ 65 jaroj. La muzeo enhavas multajn memorojn pri lia vivo, ekz. videblas familiaj portretoj kaj honoraj medaloj. Plejparte la domo aspektas sama kiel dum lia tempo, i.a. lia modesta lito ankoraŭ estas en lia dormoĉambro.

Aliĝinformoj

Vi povas aliĝi aŭ sendante per poŝto la apudan aliĝilon al EAF aŭ retroŝte al la adreso *eafmendoj@esperanto.fi* kaj pagante la koncernajn pagojn al la konto de EAF. Memoru uzi la referencnumeron sen indiki temon de la pago. Bonvolu noti, ke ne sufiĉas nur sendi la pagon al la konto, ĉar ni bezonas krome scii kiujn programecojn vi partoprenos. Lokoj por la muzea vizito dimanĉe ni rezervos laŭ viaj informoj (kunportu muzean karton, se vi havas tion).

Notu ke por la manĝoj ni dezirus scii pri viaj eblaj alergioj. Lunĉo kaj kafo sabate estas inkluzivitaj en la programo. La vespermanĝon sabate kaj lunĉon dimanĉe ni mendos laŭ aliĝoj (vidu aliĝilon) kaj informos pri la menuoj pli proksime.

ALIĜILO

Mi aliĝas al la Vintraj Tagoj de EAF 4.–5.3.2017 en Helsinki.

Nomo: _____

Adreso: _____

Tel./retpoŝto: _____

Partoprenkotizo

La kotizo inkluzivas programojn ambaŭtage (ankaŭ muzean viziton) kaj lunĉon kaj kafon sabate.

50 € ĝis 20.2.2017 _____

55 € post 20.2.2017 _____

40 € por FEJO-anoj sub 30 jaroj. Infanoj sub 15 jaroj sen aliĝkotizo (pago pri la lunĉo).

Vespermanĝo sabate en Ravintola Arthur

(ĉ. 30 €): _____

(pago surloke, aliĝu por rezervado de lokoj, ni informos pri menuo)

Mi venos al la muzea vizito dimanĉe (hejmo de Mannerheim): _____

Entute pagenda al la konto de EAF: _____

Pagoj al la konto: Helsingin Osuuspankki
FI82 5721 1520 2859 38.

Bv. uzi la VT-referencnumeron 4640 (ne skribu aliajn informojn en la pagilo).

Pliaj informoj (ekz. alergioj) aŭ deziroj aŭ demandoj:

Bonvolu sendi la aliĝilon al:

Esperanto-Asocio de Finnlando
Siltasaarenkatu 15 C 65,
FI-00530 Helsinki.

kaj retaj aliĝoj tra *eafmendoj@esperanto.fi*

Bonvenon!

ILMOITTAUTUMISLOMAKE

Ilmoittaudun EAF:n talvipäiville 4.–5.3.2017

Helsingissä.

Nimi: _____

Osoite: _____

Puh./sähköposti: _____

Osallistumismaksu

Maksu sisältää viikonlopun ohjelmat (myös museokäynnin) sekä lounaan ja kahvin lauantaina.

50 € 20.2.2017 asti _____

55 € 20.2.2017 jälkeen _____

40 € FEJO-jäsenille alle 30 vuotta. Alle 15 v. lapset ilman osallistumismaksua (maksu lounaasta).

Illallinen lauantaina, ravintola Arthur

(noin 30 €): _____

(maksu paikan päällä, ilmoittaudu paikkamäärää varten, ilmoitamme menusta erikseen)

Osallistun sunnuntaina vierailulle Mannerheimin kotimuseoon: _____

Maksut yhteensä Suomen Esperantoliiton tilille: _____

Tilinumero: Helsingin Osuuspankki

FI82 5721 1520 2859 38.

Käytä viitenumeroa **4640** (ei muita tietoja viitetä viestikenttään maksun yhteydessä).

Lisätietoja, toivomuksia ja/tai kysymyksiä:

Lähetä lomake osoitteella:

Suomen Esperantoliitto

Siltasaarekatu 15 C 65, FI-00530 Helsinki

tai tiedot sähköpostitse eafmendoj@esperanto.fi

Tervetuloa!

Venontaj

Ĉiu partoprenanto aranĝu kaj pagu memsian tranoktadon. Informu al hotelo Arthur ke vi partoprenos la Tagojn, se vi decidis tranokti tie. Pliajn informojn vi ricevos de la kontaktpersonoj.

Vi povas demandi koncernajn aferojn de la funkciuloj de EAF jene: la oficialaj kunvenoj: *Tuomo Grundström* kaj *Tiina Oittinen*; programaj aferoj: *Päivi Saarinen* kaj *Tiina Oittinen*; monaferoj: *Tiina Kosunen*; alveno al Helsinki, tranoktado (hoteloj kaj aliaj) kaj restoracioj: *Päivi Saarinen*.

Ĉiuj kontaktpersonoj estas funkciuloj de EAF, kontaktoinformojn vi trovas sur la pago 2. Pli detalaj informoj pri la programo aperos en Esperantolehti 1/2017 kaj sur la retpaĝoj de EAF www.esperanto.fi.

Alĝu plej eble baldaŭ, la unua limdato estas jam la 20-an de februaro.

*Tervetuloa Suomen Esperantoliiton talvipäiville Helsinkiin hotelli Arthuriin. Lauantaipäivän ohjelmassa on klo 13 tri Heidi Grönstrandin alustama koroakeskustelu aiheesta **Kaksi- ja monikielisyys kirjallisuudessa ja yhteiskuntaelämässä**. Grönstrand on väitellyt Turussa ja perustanut siellä tutkimusryhmän nykykirjallisuuden monikielisyystyöistä; nykyisin hän on Tukholman yliopiston suomen lehtori. Tilaisuus on (pääasiassa) suomenkielinen ja kaikille avoin. - Lauantain ohjelma jatkuu liiton vuosikokouksella, elokuvailalla ja yhteisellä illallisella.*

Museovierailu

Sunnuntaina vierailimme museon oppaan johdolla Mannerheimin kotimuseossa Helsingin Kaivopuistossa. Museo toimii puisessa huvilarakennuksessa, joka oli Suomen marsalkka Carl Gustaf Emil Mannerheimin kotina vuosina 1924–1951. Museo avattiin marraskuussa 1951, vajaa vuosi marsalkan kuoleman jälkeen. Suurin osa talosta on edelleen samassa asussa kuin Mannerheimin aikana. Hän oli ajatellut kotiaan myös julkisena paikkana ja siksi siellä on näytävästi esillä sekä sotilas- että met-

Tulevia

sätysmuistoja samoin kuin suvun muotokuvia. Marsalkan makuuhuoneessa on nähtävänä hänen vaatimaton sotilassänkynsä. Museossa käy vuosittain 8000–9000 vierailijaa.

Ilmoittautuminen

Ilmoittaudu lähettämällä oheinen lomake Suomen Esperantoliittoon tai samat tiedot sähköpostilla osoitteeseen eafmendoj@esperanto.fi sekä maksamalla vastaavat maksut liiton tilille. Muista käyttää viitenumeroa, jonka kanssa ei pidä kirjoittaa muita viite- tai viestitietoja. Huomaa, että pelkkä maksun lähettäminen ei riitä, sillä tarvitaan myös tiedot siitä, miten olet osallistumassa ohjelmaan. Paikat illalliselle lauantaina varaamme ennakoilmoittautumisen mukaan, lähempänä päiviä ilmoitamme vielä menuvaihtoehtot. On myös tarpeen tietää

sunnuntaina museokäynnille osallistuvat, sisäänpääsymaksu kuuluu ohjelmaan (jos sinulla on museokortti, hyödynnä sitä). Majoituksen ja muut ruokailut jokainen hoitaa ja maksaa erikseen. Jos yövyt hotelli Arthurissa, mainitse että tulet talvipäiville. Yhteyshenkilöiltä saat tarvittaessa opastusta ja lisätietoja.

Talvipäiviin liittyviä asioita voi tiedustella liiton toimihenkilöiltä seuraavasti: liiton vuosikokous ja muiden kokousten järjestäminen: *Tuomo Grundström* ja *Tiina Oittinen*, ohjelmatiedot: *Päivi Saarinen* ja *Tiina Oittinen*, rahaasiat: *Tiina Kosunen*. Helsinkiin tuloon, majoittumiseen (hotellit ja muut) sekä ruokailuihin liittyvät asiat: *Päivi Saarinen*. Liiton toimihenkilöiden yhteystiedot ovat lehden sivulla 2.

Ilmoittaudu päiville mahdollisimman pian, edullisemmin 20.2. mennessä.

Ekfunkciis nia projekto EKPAROLU!

Ni kun ĝojo informas vin, ke la 4-an de januaro ekfunkciis nia nova projekto EKPAROLU!

Post 150 provsesioj kaj seriozaj planado kaj konstruo de facile administrebla kaj uzebla programaro ni ebligas al komencintoj havi 10 senpagajn parolsesiojn.

Ni volonte akceptas pliajn GEONKLOJN, kiuj post mallongaj testado kaj trejnado povus

paroligi la GENEVOJN. Tio estas bona okazo spertiĝi pri distanca instruado, kaj esti utila en la enmovadigo de novuloj. Ankaŭ komencintoj, kiuj ŝatus profiti el niaj servoj, estas bonvenaj.

Legu pli ĉe la paĝo:

edukado.net/novajhoj?id=672

edukado.net

Alvoko al jarkunsido – Vuosikokouksutsu

La laŭstatuta jarkunsido de Esperanto-Ligo de Finnlandaj Instruistoj (ELFI) okazos en Helsinki sabaton la 4-an de marto 2017 ekde 10.00h en Hotel Arthur, Vuorikatu 19. Estos traktataj laŭstatutaj jarkunsidaj aferoj. Ĉiuj membroj kaj interesitoj estas bonvenaj!

Suomen opettajien esperantoyhdistys ry:n (ELFI) sääntömääräinen vuosikokous pidetään Helsingissä lauantaina 4. maaliskuuta 2017 klo 10.00 alkaen Hotelli Arthurissa, Vuorikatu 19. Käsitellään vuosikokoukselle kuuluvat asiat.

Kaikki jäsenet ja asiasta kiinnostuneet tervetuloa!

Estraro de ELFI

Heidi Grönstrand, Foto: Magnus Laupa, Koneen Säätö

Kirjailijan monet kielet

EAF:n Helsingin talvipäivillä tri Heidi Grönstrand johdattaa aiheeseen Kirjallisuuden ja yhteiskuntaelämän kaksi- ja monikielisyys. Seuraavassa otteita hänen Tieteessä tapahtuu –lehdessä ilmestyneestä artikkelistaan Kirjailijan monet kielet.

Mitä yhteistä onkaan Samuel Beckettillä ja Henrik Tikkasella? Tai Minna Canthilla ja Kjell Westöllä? Näitä kovin eri aikoina toimineita kirjailijoita yhdistää ainakin yksi asia: he kaikki ovat kirjoittaneet kaunokirjallisia teoksia useammalla kuin yhdellä kielellä. Samuel Beckettin ura koostuu niin englannin- kuin ranskankielisistä teoksista, ja Henrik Tikkanen julkaisi niin suomeksi kuin ruotsiksi, vaikka hänet tunnetaan ennen kaikkea suomenruotsalaisena kirjailijana. Minna Canthilla on vakiintunut paikka yhtenä suomenkielisen kirjallisuuden uranuurtaja, mutta hänen tuotantoonsa kuuluu yksi ruotsinkielinen näytelmä – Sylvi. Kjell Westö on puoles-

taan kirjoittanut ruotsinkielisten teostensa ohella myös TV-elokuvakäsikirjoituksen ja radiokuunnelman suomeksi.

Saamelaisilta, kveeneiltä, Tornionjokilaakon suomalaisilta ja monilta muilta vähemmistöryhmiltä on historian kuluessa pyritty kieltämään oma kieli, ja esimerkiksi tornionjokilaaksoalaisen Bengt Pohjasen tuotanto koostuu ruotsin- ja suomenkielisistä sekä meänkielisistä teoksista. Sodan ja poliittiset vainot ovat aina pakottaneet ihmiset liikkumaan maasta toiseen, ja uusi kotimaa on usein merkinnyt uuden kielen oppimista. Nykyisten maahanmuuttajienkin joukossa on kirjailijoita, joille kielivallan ja eri kielten ilmaisuvoiman pohtiminen on jokapäiväistä toimintaa. (...)

Viipurissa syntynyt Kersti Bergroth (1886–1975) on yksi niistä monista suomalaista kirjailijoista, joiden tuotanto koostuu erikielisistä teoksista. (...)

Ei ole vaikeaa ryhtyä jäljittämään Kersti Bergrothin omia motiiveja käyttäen eri kieliä.

Kirjailija on käsitellyt aihetta muistelmateoksissaan *Alkusoitto* (1971) ja *Löytöretki* (1973) sekä monissa kirjailijahaastatteluissa. Alkusoitossa kielikysymykselle on omistettu kokonainen luku. Bergroth korostaa synnyinkautunkin Viipurin monikielistä ja -kulttuurista ympäristöä sekä kodin merkitystä: ”Viipurissa puhuttiin neljää kieltä: suomea ja ruotsia, saksaa ja venäjää. Siellä oli aivan lähellä Pietari, jossa kukoistivat ranskalaisuus ja saksalaisuus venäläisyyden rinnalla... Jo kotona sain kaksi kieltä kaikkine vivahduksineen. Vanhempani ja sisarusteni kanssa puhuin ruotsia, koulussa ja kesällä maalla suomea.” (*Alkusoitto* 1971, 165.) (...)

Aikojen saatossa kieli on Suomessa ollut monenlaisten aatteiden taistelukenttä ja eriarvoisuuden väline. Kieli, ja nimenomaan yksikielisyys, ei siis ole pelkkä epäproblemaattinen kansallinen symboli tai etnisen yhteenkuuluvuuden merkki, vaan se on kiinteä osa suomalaisuuden rakentumista. Yksikielisyyden ihanne on kaikkien kansallismielisten liikkeiden ytimessä, mikä on tehnyt kaksi- ja monikielisyydestä näkymättömän ja monella tapaa epätoivotun ilmiön. On sanottu, että kielen autenttisuuden tai puhtauden käyttäminen mittatikkuna kansakunnan tai ryhmän kulttuurista ja kirjallisuudesta on globaali ilmiö, joka tulee

ajankohtaiseksi erityisesti sellaisina aikoina, kun oma kulttuuri koetaan uhatuksi. Nykyään suomalaisen kulttuurin uhkakuvia on epäilemättä aikaisempaa vähemmän, sillä merkkejä sellaisesta muutoksesta, jossa monikielisyys ei onneksi enää ole stigma eikä salattu identiteetti, on olemassa. (...)

Sofi Oksanen on esimerkki kirjailijasta, joka elää kahdessa kulttuurissa, vaikka kirjoittaakin romaaninsa suomen kielellä. Hänen taustansa suomalais-virolaisena kirjailijana on kuitenkin yleisesti tunnettu, ja virolaisen kulttuurin ja viro-kielen osaaminen onkin epäilemättä ollut yksi Stalinin lehmien ja Puhdistuksen menestymisen tausta. Kielen ja kulttuurin tuntemus tekee Sofi Oksasesta uskottavan Viron historian ja sodan kuvaajan, sillä Suomessa erityisesti sota-romaani on laji, jossa tekijän omiin kokemuksiin kietoutuva autenttisuuden vaatimus on ollut erottamaton osa teoksen arvon mittaa. Suomessa on aina ollut kahdessa tai useammassa kulttuurissa eläneitä kirjailijoita, jotka ovat myös käyttäneet kirjailijantyössään eri kieliä. Muutoliikkeiden myötä suomalainen kirjailija on nykyäänkin yhä useammin Kersti Bergrothin tai Sofi Oksasen kaltainen monen kielen taitaja ja yhtä monen kulttuurin tuntija.

Tieteessä tapahtuu 8/2009

Abono de Juna amiko por 2017

Juna amiko aperos en 2017 kvarfoje. Ĉi-jare eblas aboni ĝin kaj papere kaj rete.

Papera jarabono kostas 18 € kaj por mendo de tri aŭ pli da ekzempleroj al la sama adreso po 15 €.

Reta abono kostas 11 €. Se vi deziras jenan formon, sendu vian retadreson rekte al mi.

Bonvolu reaboni ĝis la 4-a de marto kaj pagu al la konto de Sylvia Hämäläinen FI24 5732 0920 1239 69.

Se vi estas membro de ELFI kaj volas havi Juna amikon kiel parton de la membrokoto, vi jam ricevis informon pri la pagado.

Sylvia Hämäläinen
F.E. Sillanpään katu 2 C 46, 33230 Tampere
tel. 050 321 4313
r-poŝto: sylvia.h(at)kolumbus.fi

PLEJ BONE ABONI TUJ

Lernejen

La knabino naskiĝis en 1914. Ŝi estis la unua ido de siaj junaj gepatroj kaj dum pli ol dudek jaroj ekhavis ok gefratojn. Fakte naŭ, sed la vivo de unu daŭris nur tri tagojn.

La hejma vilaĝo ne estis tre malgranda nek malproksima; fervojo kaj trafikata rivero trais la municipon, kiu estis malnova kaj vasta, loĝata de pratempo.

La hejmo estis modesta. La patro laboris en unu el la grandaj bienoj vilaĝaj, kulturis luatan agron kaj foje enspezis ĉarpentiste. Oni havis unu bovinon, vivis ne mizere sed malriĉe.

En la vilaĝo estis multe da infanoj. En la municipo funkciis ambulanta lernejo: instruisto restis po kelkajn semajnojn en vilaĝoj kaj instruis en bona ĉambrego legi, skribi, kalkuli, bazajn sciojn. La knabino lernis facile legi. Abocolibro kaj kateĥismo estis mirindaj; kiam vortoj en ili transformiĝis laŭtlege parolo, aŭskultis eĉ plenkreskuloj – aparte kateĥismon – kaj atentis la etaj gefratoj – aparte rakontojn en la abocolibro. Plenkreskuloj aprezis legadon. La knabino ankaŭ eksciis, ke skribitajn vortojn eblas sendi malproksimen por esti aŭdataj aliloke.

Ŝi ne povis multe legi. La gefratoj estis etaj kaj ŝi estis granda, tiel granda kiel devas esti infano kvarjara, sesjara, okjara plenumanta hejman laboron. Kiam ŝi estis dekjara, estis fondita popollernejo en la vilaĝo. Ŝi ne povis komenci tie, ĉar ŝi estis jam en la centra vilaĝo kaj servis ĉe kudristino vartante ŝiajn malgrandajn infanojn. La onklino kudristino ankaŭ instruis sian scion. Estis multa laboro, sed interese kaj ĝoje, la knabino spertis progreson, scipovon. Post kvin jaroj la onklino ne plu bezonis ŝin por hejma helpo. ”Vi povas resti kaj labori kun mi, sed ja vi povas reveni, mem entrepreni kaj ankaŭ helpi al via patrino.” La junulino elektis la hejmvilaĝon.

Tie unu fratino jam finis en la popollernejo kaj du aliaj ĝuste ĝin vizitadis. La patrino estis

membro de la lerneja estraro, la municipestraro volis ŝin nomumi. ”Bravulino, sentema sed sentima.” La filino ne estis aparte sentima, sed celkonscia. Ŝi petis la patrinon demandi la instruiston, ĉu eblus trapasi kaj ekzameniĝi. La gefiloj de onjo kudristino vizitis popollernejon. Unu filo celis fariĝi instruisto.

La vilaĝa lernejo estis la unua de la instruisto, kvankam li ne estis tre juna. Antaŭ siaj seminarioj studoj li estis ĝardenisto. Ekstudante, li ne pensis pri endoma laboro kaj pri regula, kvankam modesta salajro. Almenaŭ li tion ne konfesis al si. Li ŝatis scion kaj studon, lin interesis ĉio ekzistanta. Kaj li konis multajn homojn, ankaŭ malriĉajn kaj malklerajn, inter ili multajn, kies malriĉecon malkleroj kaŭzis. Ja klero povas ankaŭ esti misuzata, li meditis, kaj kontraŭbatali la misuzon eblas nur mem posedante la kleron. Tial li mem studis kaj gvidis studojn, por homa emancipiĝo. Li bonvenigis la peton de la farmbieneta mastrino kaj ekagis.

La dekkvinjarulino estas la plej juna en la startita vesperkurso grupo. Estas deko da gejunuloj, iuj jam plenaĝaj kun 24 jaroj aŭ pli. La kursplano estas dujara, ne kvarjara kiel tiu de infanoj; slojdo, arto, sporto estas forlasitaj. Estas densa lernado, du longaj lecionoj po vespero kun nur unu paŭzo, dum kiu la knabinoj eliras kvankam frostas, por eviti la tabakfumon en la lerneja vestiblo. La knaboj – viroj – tie sidas kun la instruisto, ankaŭ tiu kun sia pipo. Li estas granda fumisto, la kursanoj provizas lin per tabako aldona al la malgranda monsumo kolektita por lia rekompenco.

Eble tabako estas malbona por la sano, la instruisto meditas malfruvespere, kiam li plu sidas fumante kaj kontrollegante skribekzercojn de la kursanoj. Nun estas la lernojaro 1929–30. Tiu ĉi vespera lernejo de plenkreskuloj direktas ilian vivon. Iuj el ili eventuale studas plu post akiro de popollerneja atesto, eble vaste kaj alte. Ili volas edukiĝi kaj ili plu edukas. Ĉiu homo

volas bonan vivon al si kaj siaj proksimuloj.

La klerigisto ridetas al si. Jen mi levadas mian propran voston. Kiu scias, ĉu simila lernejo estos bezonata post, ni diru, okdek jaroj? Ne estos tiam mi, apenaŭ iuj el miaj lernantoj. Iu el la infanoj eble tiam vivos kaj vidos la tiaman mondon, sed la vesperkursoj... La plej juna el ili estas tiu kudristino, supozeble la afero estis ŝia iniciato. Ŝiaj infanoj certe trapasos popollernejon, la lernodeva leĝo validas kaj dank’ al Dio jam ankaŭ praktike funkcias, kvankam municipoj grumbblas pro elspezoj. Tiu junulino

certe volas plejebajn studeblecojn al siaj estontaj gefiloj.

Sed ne ĉiuj povas aŭ eĉ ne volas lasi siajn infanojn longe resti en lernejo. Ne nur malklereco, sed la malriĉeco..! Kaj, ne ĉiuj infanoj kaj gejunuloj samaĝe pretas al lernado, tion ni scias. Mi certe ne estas la lasta instrui vesperkursojn, dum generacioj oni serĉos klerigon ĉe miaj postsekvantoj.

Klero, lumo. Lampo brilas el la lerneja fenestro.

Tuomo Grundström

Finnlanda lernejo – ĉu pinta?

Eksterlanda amiko petis de mi tekston pri kialoj de la laŭdire pinta famo de la Finnlanda lernejo. Mi verkis la sekvan, kiu eble interesas ankaŭ aliajn, kaj aldona mian noveleton pri fruaj jardekoj de lernejo. La historio ne longas; la knabino en la rakonto estas mia karmemora patrino.

-tg

La unuan finnlingvan abocolibron verkis la Zamenhofo de la finnoj, *Mikael Agricola*, kaj ĝi aperis en 1543 donante bazon al la popollingva skriba kulturo. Jarcenton poste la episkopo *Johano Gezelius* organizis popolan instruadon: ĉiu paroĥo devis taskigi legoscian personon instrui kaj kontroli – geedziĝo estis principe permesata nur al legosciantoj. Tia estis la alfabetiga fundamento, sur kiu konstruiĝis tutpopola lernejo. Ties mejloŝtonoj estis la unua instruista seminario en 1863, dekreto ordoninta municipojn fondi popollernejojn en 1898, kaj lernodeva leĝo de la jam sendependa ŝtato en 1921. La 19-a jarcento estis epoko de ekonomia progreso kaj kultura disflorado, en Finnlando tion favoris la aŭtonomeco kadre de Ruslando kun propraj institucioj.

La granda demando de lernado estas tiu de demokratio: al kiu apartenu la rajto lerni, ĉu al ĉiu homo, sendepende de sekso, loĝloko, socia deveno?

Jesa respondo devigas ebligi al ĉiu partoprenon en la socia vivo. Kiel efektiviĝi, dependas

de materiaj rimedoj, kiuj en la komenca 20-a jarcento estis modestaj kaj neegalece dividitaj. Konsekvence estis politike eble proponi kaj postuli, sed maleble efektiviĝi realan egalecon de eblecoj. La Finnlanda popollernejo restis apartiga, t.e. la tuta komuna popollernejo de komence kvar, fine en la 1960-aj ok jaroj, ne ebligis pluan studon ĝis abituro. Tiel la vojo al universitato estis fermita al tiuj, kiuj ne lernis en liceo post la komencaj lernojaroj – simile kiel estis en plej multaj landoj.

Do la granda temo de la prieduka diskuto estis la unuecigo de la baza lernejo tiel, ke ĉiaj duagrada studoj, ankaŭ gimnaziaj, estu ebligataj al ĉiuj. Tiu celo jam frue prezentita konkeriĝis ekde la unua komitatraporto en 1959 ĝis efektiviĝo de la naŭjara komuna bazlernejo en 1972–76, ne en tute plena konsento. Oni dubis, ĉar ”ne ĉiu ĉion povas lerni”, kaj respondis, ke ĉies rajto estas havi egalajn eblecojn kaj la devo de la ŝtato estas dividi rimedojn tiel, ke la signifo de havo kaj distanco estu reduktita. La reformo estis komencita en la maldense loĝata Laponio, ▶▶

kie liceon sukcesis atingi apenaŭ dudek procentoj, kaj finita en la sudo, kie pli ol 70 procentoj el ĉiuj geknaboj jam ekstudis en liceo. La esenco de la reformo estis demokratiigo: doni al ĉiuj geknaboj egalan ekirpunkton al duagrada lernado sendepende de fono ekonomia-socia.

La naŭjara bazlernejo anstataŭiginta la apartigan studvojon estis ankaŭ pedagogia reformo responde al la dubo "ne ĉiu povas". Estis enkondukitaj metodoj subteni lernantojn kun specifaj obstakloj. Instruisttrejnado de ĉiuj ŝtupoj fariĝis universitata. Unuopaj lernejoj kaj instruistoj sekvas landan kaj lokan instruplanon, sed estas metodike sendependaj. Lernejoj estas funkciigataj de municipoj; privataj ankaŭ estas, sed ne en signifa kvanto.

La bonaj rezultoj de Finnlando en internaciaj komparoj, kiel PISA de OECD, estas vaste atentataj eksterlande, malgraŭ la manko de sammezureco neevitebla en tia komparado. Se pridemandata al kio ŝuldiĝas la rezultoj, mi respondus ke al egaleco konkretigita per justa materia divido de rimedoj kaj la ideologio, ke "la plej bona lernejo de ĉiu lernanto estas la nia, la propra", kaj aldonus la pedagogikan liberecon de la altedukitaj instruistoj. Se demandata pri minacoj, mi menciis sociekonomian disdividiĝon, al kiu ni dum la lastaj du jardekoj cedis la principon ne permesi elektadon kaj sekve "profiligi" de unuopaj lernejoj.

Tuomo Grundström

Yhdysvalloista esperantokirjallisuuden uusia löytöjä

Joulukuun puolivälissä vietetään kaikkialla maailmassa esperantokirjallisuuden päivää. Englanninkielinen professori ja tutkija Esther Schor julkaisi lokakuun alussa 2016 uusia uria aukovan teoksen *Bridge of Words*. Työhön kului Princetonin yliopiston professorilta seitsemän vuotta. Hän ei yritä värvätä uusia kielenharrastajia. Schor kuvaa esperantoa erilaisten ihmisten itselleen valitsemana ilmaisuvälineenä, elävänä ja toimivana kielenä.

Usein kysellään tietoja esperanton puhujien lukumäärästä. Tarkkaa lukua ei ole kenenkään tiedossa. Siksi Schor valitsi itselleen uuden lähestymistavan aiheeseen. Hän päätti mennä esperantistien keskuuteen kaikkialla maailmassa. Matkaa tehtiin Hanoista Havannaan. Poikettiin kursseilla ja kodeissa. Nähtiin kielen toimivuus yksilöitten yhteydenpidossa. Veljeys esperantistien kesken tulee helposti esiin myös ulkopuoliselle tarkkailijalle.

Kielen voima ja käyttökelpoisuus ilmenee tehokkaassa verkostoitumisessa. Ihmiset pu-

huvat mielellään perhepiiristä. Schor kiittelee esperantistien keskuudessa vaikuttavaa voimakasta veljeyden tunnetta. Sitä tämän päivän kilpailuyhteiskunnassa monet kaipaavat kansainvälisen yhteistyön perustaksi. Kirja tarjoaa esimerkkejä mm. israelilaisten ja irakiläisten kädenojennuksesta toinen toisilleen.

Ennakkoluulot kahlitsevat meitä kaikkia. Tutkijan kirjansa otsikoksi valitsemat sanat "Bridge of Words" osuvat naulan kantaan. Kertokoon pieni esimerkki puolestaan. Epäillään esperanton toimivuutta. Renato ja Anna Cortsetti, italialais-brittiläinen pariskunta on puhunut kotikielenä Zamenhofin esperantoa 60 vuotta. Kaikki on toiminut oikein mainiosti.

Amerikan juutalainen kirjailijatar välittää värikkään kuvan 1887 julkistetun esperanton käytöstä elämän kaikilla osa-alueilla. Mainittu teos on yksityiskohtainen ja tarkin esitys aiheesta englannin kielellä. Kirja sulattaa yhteen elämäkerran, kirjallisen analyysin ja kulttuurihistorian. Kuvitus on peräisin Itävallan kansal-

liskirjastosta. Tekijän käyttämä kieli on runolista ja ilmaisultaan rikasta.

Kansainvälisessä lehdistössä teos on otettu erittäin myönteisesti vastaan. Suomenkielinenkin lukija seuraa vaivatta Schorin sujuvaa ky-

näjälkeä. "Metropolitan Books" on julkaissut kirjan New Yorkissa. Ei ole helppoa sivuuttaa tällaista lukuelämystä.

Jorma Ahomäki

Matka-apuraha nuorille – Vojaĝstipendio por junuloj

Suomen Esperantoliitto (EAF) myöntää korkeintaan tuhannen (1000) euron matka-apurahan Togossa 5.8.–12.8.2017 järjestettävään 73. Internacia Junulara Kongresoon (IJK) osallistumisen matkakuluihin.

Matka-apuraha kattaa matkakulut tuuhanteen euroon asti, ja sitä voi hakea korkeintaan 35-vuotias, Suomessa asuva nuori, joka on tutustunut vähintään esperanton alkeisiin. Hakuehtona on myös:

- jäseneksi liittyminen Esperantoliittoon tai sen nuorisojärjestöön (FEJO)
- raportin kirjoittaminen liiton hallitukselle matkan jälkeen
- liiton tai nuorisojärjestön muuhun tapahtumaan osallistuminen

Hakija voi anoa apurahaa yksin tai yhteisesti jonkun muun hakuehdot täyttävän hakijan kanssa.

Hakemukset toimitetaan Esperantoliiton hallitukselle sähköpostitse estraro-de-eaf@yahoo.com. Hallitukselta (yhteystiedot löytyvät myös sivulta 2) saat tarvittaessa lisätietoa, joten ota rohkeasti yhteyttä!

Esperanto-Asocio de Finnlando (EAF) ofertas vojaĝstipendion je maksimume mil (1000) eŭroj por kovri la vojaĝkostojn de partopreno en la 73-a Internacia Junulara Kongreso (IJK), okazonta en Togolando 5.8.–12.8.2017.

La stipendio estas celata por maksimume 35-jaraĝa junulo, kiu loĝas en Finnlando kaj kiu jam konatiĝis kun la elementoj de Esperanto. La ceteraj kondiĉoj estas, ke la stipendiato

- membriĝas en EAF aŭ en ties junulara sekcio FEJO
- skribas raporton post la vojaĝo al la estraro de la asocio
- partoprenas ankaŭ en iu aranĝo de EAF aŭ FEJO

La petanto rajtas peti la stipendion sola aŭ kune kun alia(j) persono(j), kiu(j) plenumas la kondiĉojn.

La liberforman peticion oni direktu al la estraro de EAF kaj sendu retpoŝte al estraro-de-eaf@yahoo.com. Estraranoj, kontaktinformoj ankaŭ sur la paĝo 2, donas laŭbezone pliajn informojn, do ne hezitu kontakti nin!

La estraro de EAF – Esperantoliiton hallitus

Por rideti

Ĉu vi vidis hundon kun kvin kruroj?

- Ne, kaj vi?

- Mi vidis. La kvina kruro estis ansera kaj ĝin la hundo tenis en sia buŝo!

Komuna sorto

Kion komunan havas porko kaj artisto? — Homoj estimas ilin ambaŭ nur post ilia morto!

Iom modifitaj el la gazeto Esperanto Slovaka (postmilitaj numeroj)

Pli pri la Somera kurso – Kesäkurssi, Rauma 15.–18.6.2017

La venontsomera Somera Esperantokurso de EAF okazos en la domo *Vanha kansalaisopisto* (Malnova civitana instituto) en la fama Malnova urbo de Rauma – parto de la Monda Heredaĵo de Unesko. Kiel jam informite, nur parto de la lernado okazos en la kursejo, ĉar ni multege konatiĝos kun la bela urbo Rauma lernante en praktikaj situacioj: dum butikumado, dum konatiĝo kun vidindaĵoj kaj promenante.

La instruisto *Magdaléna Fejfičová*, "Fejfi" venas el Slovakio, vidu pliajn informojn pri ŝi en Esperantolehti 5/2016. Kursgvidanto kaj helpinstruisto estos denove *Tiina Oittinen* kaj la aranĝadon partoprenos ankaŭ nia konata Raŭma-ano *Tuomo Grundström* kaj ELFI-prezidanto *Sylvia Hämäläinen*.

La kurso komenciĝos merkrede per komuna vesperumo por tiuj, kiuj alvenos jam tiam. Ĵaŭde matene 15.6. ni kolektiĝos je la 9-a en la kursejo kaj interkonsentos pri la praktika lernado. La kursanoj estos dividitaj en grupojn laŭ ilia lingvoscio: komencantoj lernos la unuajn aferojn kaj la aliaj konatiĝos diskutante unu kun la alia. Ĉiutage estos 2–4 lernohoroj en la klasĉambro kaj same en la urbo. Ni lunĉos kaj vespermanĝos kune ĉiutage. Detala programo aperos en sekva Esperantolehti.

Kurskotizoj: 90 € (tuta kurso) aŭ 30 € po tago. Ĝi enhavas la materialon de la instruistoj kaj kafon/teon kun manĝaĵeto en la kursejo ĉiutage. Aliajn manĝojn kaj muzeajn vizitojn ĉiu pagos mem, same kiel tranoktadon (pri eblecoj vidu www.visitrauma.fi). Vidu ankaŭ <http://whc.unesco.org/fr/list/582/> (france aŭ angle)!

La kursejo, Foto: Eija Suneli

Vi povas jam nun aliĝi al la kurso. Ju pli frue ni ricevos informojn pri la kursanoj, des pli bone ni povos plani la kurson. Informiĝu kaj aliĝu al la sekretario de EAF: *Tiina Oittinen*, eafsekretario@esperanto.fi, tel. +358-50-5494709.

Informojn pri kursopraktikaĵoj, i.a. pri tranoktado en Rauma, donas ankaŭ *Tuomo Grundström*, tuomo.grundstrom@gmail.com, tel. +358-440-199766. En la venonta gazeto kaj en niaj retpaĝoj aperos printempe la detala kursprogramo.

Rauman kesäkurssin paikkana on Vanhan kansalaisopisto keskellä Unescon maailmanperintöä vanhassa kaupungissa Vähäkoulukadulla (katso www.vanharauma.fi). Sieltä pääsemme hyvin liikkeelle eri puolille vanhaa ja uudemmaa kaupunkia. Opiskelemme siis sekä luokahuoneessa että käytännön tilanteissa kaupungilla ja tutustumme sen nähtävyyksiin ja myymälöihin.

Kurssikaupunkiin voi tulla jo keskiviikkona ja viettää yhteisen illan niiden kurssilaisien kanssa, jotka silloin ovat paikalla. Torstaiamuna aloitamme Vanhalla opistolla klo 9.00 ja jaamme opiskelijat sopiviin ryhmiin, esim. alkajat, jatkoalkajat, jatkajat, keskustelijat. Päivittäin on 2-4 oppituntia luokassa ja saman verran kaupungilla. Lounaan ja illallisen nautimme yhdessä sopivissa paikoissa. Seuraavassa Esperantolehdestä on tarkempi ohjelma.

Kurssimaksut: 90 € (koko kurssi) tai 30 €/päivä. Maksuun sisältyy opettajan materiaali sekä kaffet taik teet ja voikakko kurssipaikal-

la päivittäin. Muut ruokailut, museoiden pääsymaksut ja muut kulut sekä majoituksen kukin hoitaa itse (katso www.visitrauma.fi). Ilmoittautuminen EAF:n sihteerille:

Tiina Oittinen, eafsekretario@esperanto.fi, puh. 050-5494709.

Häneltä saat myös lisätietoja kurssista. Kursikäytännöistä ja Raumaan liittyvistä asioista, mm. majoittumisesta, antaa tietoa: Tuomo Grundström, tuomo.grundstrom@gmail.com, puh. 0440-199766.

Bonvenon al Rauma! Tervetuloa Raumalle!

Tuomo, Fejfi, Sylvia kaj Tiina

Memore Zbigniew Galor

Zbigniew Galor, edukado.net

La konata esperantista sociologo *Zbigniew Galor* forpasis la 27-an de januaro en *Poznań*. Li iĝis 64-jara. Mi havis eblecon koni lin dum pluraj jaroj kaj ni kune planis kaj realigis sociologian esploron inter kongresanoj de la UK en Bjalistoko en 2009. La rezultoj aperis en la libro "UEA en konscio de esperantistoj" (2015), kiun ni kune verkis.

Zbigniew Galor estis habilitiginta doktoro pri sociologio kaj laboris kiel profesoro kaj estro de la katedro pri ĝenerala sociologio en la Universitato de *Szczecin*, kiu estis ankaŭ lia naskiĝurbo. Li lernis Esperanton jam en 1968 kaj aktivis inter alie en la organizado de la kultura festivalo *Arkones*. Jam en siaj studentaj jaroj li fondis la unuan sciencan studentan rondon pri Esperanto ĉe la universitato *Adam Mickiewicz* (UAM) en *Poznań*. Li krome prelegis pri sociologio de Esperanto en la Interlingvistikaj Studoj ĉe UAM, same li partoprenis plurfoje esperantologiajn konferencojn kaj verkis plurajn

sciencajn artikolojn en Esperanto. Li iniciatis la fondon de la Sociencia Esperlor-Grupo, kiu kunvenis kelk-

foje dum universalaj kongresoj. Li ankaŭ verkis poemojn kaj tradukis polajn kanzonojn en Esperanton. Lia sociologia laboro estas publikigita plejparte en la pola lingvo kaj li esperloris aparte marĝenulojn, malriĉulojn, migrantojn, turismon, kaj pli ĝenerale, la socian strukturon kaj socian ŝanĝigon en Pollando de socialismo al kapitalismo. Ankaŭ Esperanto estis ofte inter liaj esplortemoj kaj li ankaŭ verkis plurajn sciencajn artikolojn en Esperanto. Lia edzino estis profesoro *Ilona Koutny*, al kiu mi esprimas miajn profundajn kondolencojn.

Jukka Pietiläinen

Steleto-anoj partoprenas en la E-movado

Eta, aĝa Steleto briletas pere de siaj membroj kaj asistantoj. Pasintjare allogis somera kurso de EAF/ELFI kaj tri kongresoj. Niaj bravulinoj *Kerttu Rita* kaj *Asta Torpo* partoprenis la kurson en Iisalmi sub gvidado de la konata instruistino *Gražina Opulskienė*. Kerttu kaj Asta laŭdas la instruadon. Asta aprezas ankaŭ la interesan kulturalan programon, kiun *Onni Kauppinen* realigis.

Venontsomere la kurso okazos en Rauma. Ĉiĉfoje el Slovakio venos la instruistino *Magdaléna Feifíčová*. Certe estas rekomendinde partopreni kurson sub gvidado de Feifi, Sylvia kaj Tiina.

Du kongresoj samloke en Slovakio

Du steleto-anoj partoprenis la 101-an UK-n kun temo "Socia justeco – lingva justeco" kaj tuj post ĝi okazintan blindulan kongreson (IKBE-on) en Nitra. En IKBE oni parolis pri modernaj teknologioj en la vivo de nevidantoj. IKBE allogis nur tridekon da patroprenantoj el 13 landoj. Asta prezentis 17 poŝformatajn helpilojn. Inter ili la plej interesa al IKBE-anoj estis ŝia magia bastoneto kaj reliefa mapo, kiun ŝi faris per 3D-printilo en biblioteko. Per la magia bastoneto kaj glumarkoj la mapo fariĝas parolanta gvidisto.

La 83-a Itala kongreso

En aŭgusto Asta havis ankoraŭ energion por partopreni kongreson en *Frascati* apud Romo. La temo "Instruado de lingvoj en eŭropaj lernejoj" ege allogis. La temo estis pritraktata en dediĉseminario, en prelegoj, diskutoj. Alia seminario temis pri didaktitaj helpiloj por instruado kaj lernado de Esperanto. La kongresan programon kompletigis prelegoj pri diversaj temoj, lingvokursoj kaj ekskursoj.

Asta prelegis pri siaj spertoj kiel instruistino pri la sveda lingvo en diversaj lernejoj por plenkreskuloj, plej laste en la universitato de Helsinki. Aŭskultantoj miris, ke kono de la sveda lingvo estas postulata ekz. en ŝtataj oficoj kaj malsanulejoj.

Inter multaj ekskursoj Asta elektis aŭdiencon de la Papo. Pri tiu ekskurso rakontas *Sakari Kauppinen* en n-ro 4/2016 de ĉi tiu gazeto. Jen nia travivaĵo. Sur la Sanktpetra placo handikapuloj – inter ili Asta – kune kun gvidantoj estis envicigitaj en la tri unuajn vicojn. Post ĉirkaŭveturo aŭte Papo Francesco piede alproksimiĝis al ni, manpremis kaj benis nin. Lia sekvantaro distribuis al ni foton de la Papo kaj etan krucon en bela perlokolĉeno.

Sonrevuo

Al *Irma Heikkilä* ni ŝuldas grandegan dankon pro fidela, preskaŭ 40-jara redaktado de *Sonrevuo*.

Historio de Esperanto-movado de blinduloj 1888–2015

Platskriba eldono pri la historio de blindaj esperantistoj aperis en julio kaj estis vendata en la Libroservo dum la UK en Nitra. La verko estas rezulto de internacia volontula kunlaboro, iniciata de nia karmemora *Arvo Karvinen*. La deziro de Arvo estis, ke la libro aperu nacilingve. Onidire japana mallongigita verko pretiĝis kaj aŭdiĝis promesoj pri hispana kaj rusa eldonoj.

Inspiron kaj agrablajn travivaĵojn dum la kuranta jaro al la legantoj deziras

Ritva Sabelli

Suomen Esperantoliiton jäsenjärjestöt

Muutokset ja lisäykset tälle sivulle: Esperantolehti/EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki, s-posti eafgazeto@esperanto.fi.

Suomen Esperantoliiton paikallis- ja jäsenjärjestöt:

- ♦ Helsingin Esperantoseura / Esperanto-klubo de Helsinki, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki. www.esperanto.fi/helsinki jukka.pietilainen@helsinki.fi (Jukka Pietiläinen)
- ♦ Iisalmen Esperantoklubi / Esperantoklubo de Iisalmi, (Onni Kauppinen) Uudispihantie 298, 74100 Iisalmi. ☎ 0500 813 530 onni.kauppinen@gmail.com
- ♦ Jyväskylän Esperantokerho / Esperantoklubo de Jyväskylä (Kimmo Hannula) Esperantoklubo de Jyväskylä, c/o Kettunen, Keihäsmiehenkatu 3, 40630 Jyväskylä. ☎ 044 953 4454 kimmo.hannula@creavit.fi, www.esperanto.fi/jyvaskyla
- ♦ Oulun esperantoseura / Esperanto-societo de Oulu ry (Aini Vääräniemi), Vääräjärventie 26 A, 93590 Vanhala www.esperanto.fi/oulu aini.esp@hotmail.com
- ♦ Salon Esperantoseura / Esperantoklubo de Salo (Matti Wallius) Eräpolku 1, 25130 Muurla matti.wallius@ebaana.net
- ♦ Esperantoseura Antaŭen r.y. / Esperanto-societo Antaŭen, Satakunnankatu 30 C 6, 33210 Tampere www.esperanto.fi/tampere (*Tapani Aarne: tapani.aarne@mbnet.fi*) ☎ 050 5245 823)
- ♦ Turun Esperanto-yhdistys ry. / Esperanto-societo en Turku (Tiina Oittinen), Puutarhankatu 26 A 11, 20100 Turku. tiina.oittinen@pp.inet.fi ☎ 050 549 4709
- ♦ Suomen opettajien esperantoyhdistys / Esperanto-Ligo de Finnlandaj Instruistoj, (Sylvia Hämäläinen) F. E. Sillanpään katu 2 C 46, 33230 Tampere. sylvia.h@kolumbus.fi ☎ 050 321 4313. Tilinro: FI08 4450 2320 0836 06 HELSFIHH (445023-283606)
- ♦ Näkövammaisten esperantoyhdistys Steleto. (Ritva Sabelli) Pietarinkatu 10 D 27, 00140 Helsinki. ☎ (09) 660 651 steleto@pp.inet.fi
- ♦ Suomen nuorten Esperantoliitto / Finnlanda Esperantista Junulara Organizo (FEJO) Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki. fejo@esperanto.fi. Tilinro: FI83 5630 0020 2136 06 OKOYFIHH (563000-2213606)

Jäsenyhdistysten jäsenet ovat automaattisesti Suomen Esperantoliiton jäseniä, yhdistykset hoitavat jäsenmaksut liittoon. Esperantolehden hinta jäsenille on 16 € tilattuna jäsenjärjestöjen kautta. Liittoon voi myös kuulua henkilöjäsenenä, jolloin jäsenmaksu on 22 € sisältäen Esperantolehden. Nino Runeberg -seuran jäsenmaksu on 44 €. Lisätietoja jäsenyhdistyksiltä ja liiton toimihenkilöiltä.

Lahdessa on esperantoharrastajien ryhmä, joka kokoontuu tarpeen mukaan. Lisätietoja saa Börje Erikssonilta (EAF:n hallituksen varajäsen). bovoeo73@gmail.com.

Esperanton harrastajia on myös mm. Hämeenlinnassa, Hyvinkäällä, Maarianhaminassa, Porissa, Raumalla ja Taivalkoskella.

Paikkakuntien yhteyshenkilöistä saa tietoa Suomen Esperantoliitosta, ks. hallituksen yhteystiedot sivulla 2.

ESPERANTOLEHTI

ilmestyy vuonna
aperas dum la jaro

2017

Nro	Limdato	Aperas
2/2017	31.3.	en aprilo
3/2017	31.5.	en junio
4/2017	1.9.	en septembro
5/2017	15.11.	en decembro

Ilmoitushinnat ♦ Anonprezoj

Ulkopuoliset mainostajat /

Ekster membraro:	Jäsenet / Membroj:
1/1 sivu/paĝo 100 €	1/1 sivu/paĝo 50 €
1/2 sivu/paĝo 60 €	1/2 sivua/paĝo 30 €
1/4 sivu/paĝo 40 €	1/4 sivua/paĝo 20 €

Sendu la anoncojn aŭ rete al la redaktejo: eafgazeto@esperanto.fi aŭ poŝte al la oficejo: Esperantolehti/EAF, Siltasaarenkatu 15 C 65, 00530 Helsinki.

Posti Green

Ĉiuj verkoj de Zamenhof estas legeblaj en la reto

Lige al la 100-a mortodatreveno de Zamenhof, la viena Esperanto-Muzeo celis ĉi-jare prezenti ĉiujn verkojn de Ludoviko Zamenhof, aperintaj ĝis 1930, kiuj troviĝas en ilia kolekto. 125 libroj jam estas libere kaj senpage legeblaj en la retejo de la muzeo IEMW. Kelkaj ankoraŭ sekvos dum la venontaj semajnoj.

Verkoj (1887–1930) de Ludoviko Zamenhof:

<https://www.onb.ac.at/eo/bibliothek/sammlungen/kolekto-por-planlingvoj/digitaj-dokumentoj/ludwik-l-zamenhof/>

laŭ Bernhard Tuider, IEMW

Korespondado kun japanoj

Koresponda Servo de JEI (Japana Esperanto-Instituto, www.jei.or.jp) peras korespondadon inter japanaj kaj eksterlandaj korespond-dezirantoj. Se vi interesiĝas pri korespondado kun japanoj, bonvolu turni vin al

Koresponda Servo de Japana Esperanto-Instituto
Sinzuku-ku, Waseda-mati 12-3
Tokio, 162-0042, Japanio

Skribante al ni korespond-peton, bonvolu aldoni vian aĝon, sekson, profesion, interesojn kaj viajn preferojn por faciligi nian laboron.

*Nobuo Sakurai,
respondeculo de Koresponda servo de JEI*

Seuraava numero ♦ Venonta numero

Seuraava numero ilmestyy huhtikuussa. Aineisto 31.3.2017 mennessä toimitukseen. La venonta numero aperos en aprilo. Artikoloj ĝis 31.3.2017 al la redakcio. Osoite/adreso: Esperantolehti/EAF, Siltasaarencatu 15 C 65, 00530 Helsinki, s-posti/rete: <efgazeto@esperanto.fi>.